

Volkomen zekerheid

Zekerheid, volkomen zekerheid - waar wordt die in de wereld gevonden? Alles is hier onzeker, alles is hier vergankelijk. De ene dag verheugt men zich in een goede gezondheid, rijkdom en gemak, en de andere dag is alles verdwenen. De ene dag bouwt men alles op het slagen van de plannen, en de andere dag is alles in rook opgegaan. De ene dag is men gezond en sterk, en de andere dag is men al ontslapen. Zou er dan zekerheid kunnen zijn? Dit alles is volkomen waar, en wee de mens die zijn zekerheid of geluk in aardse dingen zoekt!

Maar toch is er één mens op deze aarde die volkomen zekerheid bezit - en die mens is de Christen. Zijn gezondheid mag verzwakken, zijn rijkdom vergaan, zijn gemak verstoord worden, zijn leven ophouden, toch verliest hij niets, want zijn schatten bestaan niet uit aardse, maar uit hemelse goederen. In de hemel kan mot noch roest ze verteren en er is geen enkele dief die ze daar weg kan nemen en stelen. Hij heeft een Vaderhuis, waar ongestoorde rust heerst, en hij bezit in zich een leven, het leven van Christus, dat over dood en graf zal triomferen. Gerust, blijmoedig, vol vertrouwen en hoop kan hij wandelen te midden van alle onzekerheden van het leven, van al de moeilijkheden van de pelgrimsreis, van al de ellende, de zonden, de dood, die hij dagelijks om zich heen ziet. Hij stelt zich boven dat alles, zover als de hemel verwijderd is van de aarde. En als hij een teleurstelling te verwerken krijgt, is het menselijk gevoel dat ook in hem is, verdriet aangedaan; maar dan ziet zijn blik op naar die hemelse woning, waar alle tranen van de ogen afgedroogd zullen worden, en waar rouw noch droefenis meer zijn zal. Ja, de Christen heeft volkomen zekerheid en wel van drie zaken: ten eerste, dat de mens volkomen verloren is; ten tweede, dat hij door de genade van God in Christus volkomen verlost is; en ten derde, dat God hem als verlostes alles gegeven heeft wat tot zijn leven op aarde behoort.

1. De mens is volkomen verloren. Een verschrikkelijke, maar zekere waarheid. Hij is zo verloren dat zijn toestand niet te verbeteren is. Toen hij eenmaal de gemeenschap van God verlaten had en buiten het Paradijs kwam, werd zijn toestand hoe langer hoe ellendiger, en alles wat hij deed - al was het ook nog zo mooi en goed - was zonde, omdat het in onafhankelijkheid van God gedaan werd. De enige uitkomst die hem overbleef, was terug te keren - maar dat was nu juist onmogelijk voor hem.

En een onafgebroken rij van getuigenissen van het Paradijs tot Pinksteren toont op treffende wijze aan, dat het ook bij God onmogelijk was hem terug te doen keren. God stelde de mens op de proef in het Paradijs, onder Zijn Goddelijke regering, onder de wet, door de dienst van de profeten, door de dienst van de gerechtigheid in de persoon van Johannes de Doper, door de dienst van de genade in Christus, door de dienst van de Heilige Geest, en wat was telkens het gevolg? Volkomen afval, volkomen verwerping, volkomen vijandschap. Aan God Zelf, in Christus op aarde verschenen, werd door de mens verder verblijf op aarde ontzegd. De ene zonde werd op de andere gestapeld, en de beschrijving die de apostel Paulus in Efeze 2 van de mens geeft, is - hoe verschrikkelijk die ook is - volkomen waar. Hij is dood in zonden en misdaden - dood voor God, volkomen gescheiden van het leven van God, zonder enige bekwaamheid en vatbaarheid voor het goede, slechts in staat zonden en misdaden voort te brengen.

Hij wandelt naar de tijdgeest van deze wereld, naar de overste van de macht der lucht, dus volkomen onderworpen aan de duivel, de leugenaar vanaf het begin. Hij doet de wil van de duivel en maakt zich in alles aan hem gelijk, en dat niet gedwongen door zijn overheersende macht, maar vrijwillig. Hij doet de wil van het vlees en van de gedachten, en leeft in volkomen tegenspraak met de wil van God. Hij doet al wat Hem slechts bedroeven en grieven kan.

Van nature is hij een kind van de toorn, want zodra hij het Paradijs en dus de gemeenschap van God verliet, kon God hem niet meer zien als het volmaakte werk van Zijn handen, maar alleen nog als een volkomen door de zonde bedorven werk. De mens is een zondaar en niets anders; hij is door en door verdorven en ongeschikt voor elk goed werk, en niet alleen het verleden getuigt van wat hij is, nee, zijn wezen, zijn natuur zelf getuigt daar ook van. Hij is verloren, hij zelf is verdorven, hij zelf is dood, hij zelf is ongeschikt tot enig goeddoen; en omdat een kwade boom geen goede vruchten voort kan brengen, kunnen er dus niets anders dan gevolgen van zijn verdorven toestand openbaar worden. Dit alles is volkomen ontwijfelbaar zeker. Gods Woord en de ervaring leren het ons.

Maar, geliefde lezers, is dit voor ons - voor ons bewustzijn - volkomen zeker, staat deze waarheid voor ons als een paal boven water, is erbij ons geen enkele gedachte meer aan iets goeds wat in de mens is overgebleven? Helaas, er zijn zo veel mensen die de bewijzen leveren dat deze waarheid voor hen ten volle geldt. Zou u denken dat er iemand zo dwaas zou zijn om een ruïne te gaan verven en van mooie meubels te voorzien? Zeker niet! Nu, waarom bent u dan bezig om met alle mogelijke moeite en inspanning uzelf te verbeteren, op te knappen of in een goede toestand te brengen? En hoevelen zijn er niet die dit doen.

Doordat het hart zo weinig doordrongen is van de waarheid dat de mens onverbeterlijk slecht is, is er zoveel twijfel ten opzichte van de verlossing in Christus, en wordt de liefde van God afhankelijk gemaakt van de toestand waarin men is, en ziet en onderzoekt men zichzelf voortdurend. Maar als het hart geheel overtuigd is van zijn eigen verloren toestand, dan zal men ophouden goede vruchten van zichzelf te verwachten, en zal men tot de zekere slotsom komen: als ik in deze toestand voor God moet verschijnen, dan staat mij niets anders dan veroordeling en verdoemenis te wachten - niet alleen voor mijn zonden, maar ik zelf zal veroordeeld worden, want ik ben verloren, hopeloos verloren, en de eeuwige dood is mijn rechtvaardig lot. Ja, in dit opzicht bestaat er volkomen zekerheid, en daarom misleiden allen die hopen of verwachten door God te zullen worden aangenomen, zichzelf op een verschrikkelijke wijze.

Naast deze zekerheid, geliefden, bestaat er een andere zekerheid, namelijk dat God verloren zondaren in Christus volkomen kan verlossen. Hierover hopen we de volgende keer na te denken.

Zo zien we dus dat de Christen volkomen zekerheid heeft over drie zaken. Toen is overdacht dat 'de mens volkomen verloren is' en hieronder volgt het tweede punt: dat 'door de genade van God de Christen in Christus volkomen verlost is'.

2. Maar als het volkomen, ontwijfelbaar zeker is dat de mens verloren is, hoe kunnen wij dan

één enkel ogenblik gerust zijn, omdat het toch ook volkomen zeker is dat wij eenmaal voor God moeten verschijnen? Zeker, deze zekerheid kan ons in plaats van gerust te stellen slechts vrees en schrik aanjagen, maar zij zal ons ook de noodzaak doen inzien van een gehele verandering en omkering van de toestand waarin wij zijn. Wij zullen begrijpen dat het niet voldoende is dat alleen onze zonden vergeven worden, want daarbij blijft het door de zonde bedorven werk van God nog even bedorven. Wij moeten voor God verschijnen, en God kan ons onmogelijk in Zijn tegenwoordigheid dulden zo lang wij gelijk zijn aan de uit het Paradijs verdreven Adam.

Daarom heeft ons hart behoefte aan iets anders - aan een volkomen verlossing en vrijmaking. En gelukkig dat God, Die rijk is aan barmhartigheid, die behoefte van onze harten vervult. Of zou er nog meer nodig zijn om ons geheel en al te bevredigen dan hetgeen de Heilige Geest ons door de mond van de apostel Paulus laat zeggen: Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus'? Niemand zal er aan twifelen dat het werk van God volmaakt, zonder enige vlek, zonder enig gebrek is; of misschien zou er iemand kunnen zijn die het zou durven er een opmerking over te maken. Nu, wij zijn dat werk van God. Het is waar dat God een werk, een heerlijk werk voor ons in Christus heeft volbracht, maar hier worden wij nog een stap verder gevoerd: wij zelf zijn het werk van God, God heeft ons in Christus Jezus geschapen. En wanneer nu deze verklaring van God volkomen zekerheid voor ons geworden is, zou het dan nog mogelijk zijn dat er enige twijfel in ons hart oprijst? Echt niet!

In dat geval zou God Zichzelf moeten veroordelen als Hij ons veroordeelde. Of veroordeelt de bouwmeester zichzelf niet wanneer hij zijn eigen werk afkeurt? En zou vrees ons hart kunnen vervullen bij de gedachte aan de verschijning voor het aangezicht van God? Dat is onmogelijk, want wij zullen daar als Gods eigen werk voor onze Maker verschijnen en Zijn doordringend licht, dat vroeger slechts onze ellende en naaktheid kon openbaren, zal nu de schoonheid, reinheid, vlekkeloosheid en volmaaktheid van dat werk doen uitkomen. De sneeuw wordt witter in onze ogen als de stralen van de zon haar meer beschijnen, en evenzo zal het kleed van de gerechtigheid toenemen als het meer door het licht van God wordt bestraald. En daarom kunnen wij met vrijmoedigheid aan de wereld antwoorden, wanneer zij ons terechtwijst op grond van al de zonden door ons gedaan: geen nood, wij zijn het werk van God. Met evenveel vrijmoedigheid kunnen wij al de aanklachten en beschuldigingen van de satan beantwoorden door hem te vertellen: wij zijn Gods werk, geschapen in Christus Jezus! Ja, hier is volkomen zekerheid, want het is God Zelf, Die niet liegen kan, Die ons deze waarheid vertelt, en wij juichen en aanbidden; wij kunnen bij alles wat er om ons heen vergaat, volkomen rustig zijn, want het werk van God blijft tot in eeuwigheid.

Maar hoe is het mogelijk geweest, dat die verloren mens tot het werk van God gemaakt werd? Dit is een belangrijke vraag, en het antwoord daarop zal ons de heerlijkste zekerheid van de rijkdom van de genade van God geven en ons hart nog meer gerust stellen. Wat bij de mensen onmogelijk was, was mogelijk bij God. Luister naar wat Paulus zegt: 'God, Die rijk is aan barmhartigheid, heeft ons vanwege Zijn grote liefde, waarmee Hij ons heeft liefgehad, toen ook wij dood waren in de misdaden, levend gemaakt met Christus (uit genade zijt gij behouden) en heeft ons mee opgewekt en mee doen zitten in de hemelse gewesten in Christus Jezus' (Ef. 2:4-6).

Ziedaar de hele verlossing door de genade van God voor ons aangebracht. Christus, de eniggeboren Zoon van de Vader, is op de aarde gekomen om wat bij de mens onmogelijk was, voor ons te volbrengen. En wat was dat? Geheel en al in onze plaats de helemaal verloren, schuldige, bedorven toestand met alle gevolgen op Zich te nemen en in onze plaats te sterven. God kon ons als zondaars niet ongestraft laten; Hij kon Zijn gerechtigheid niet opgeven, en daarom - o wonder van liefde - liet Hij de Heer Jezus in onze plaats de straf ondergaan; daarom liet Hij over Zijn hoofd de gehele vloed van Zijn toorn en Zijn gramschap komen en volbracht aan Hem het doodvonnis dat wij rechtvaardig hadden verdiend. En slaan wij de blik op Golgotha - dan hangt de volmaakt schuldeloze Heer Jezus daar aan het kruis tussen twee moordenaars, beladen met de hele last van onze zonden, onder de toorn van God, van God verlaten, in de duisternis van het oordeel; dan zien wij Hem daar sterven - Hem Die geen dood verdiend had.

En dat alles was voor ons, want als dit niet gebeurd was, dan zouden wij nooit het werk van God kunnen zijn, nooit zouden wij onbevreesd voor God hebben kunnen verschijnen. De oude mens, het door de zonde bedorven werk van God, moest verdwijnen voordat de nieuwe mens, geschapen in ware gerechtigheid en heiligheid, kon bestaan. 'Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen die in Christus Jezus zijn' (Rom. 8:1); hun zonden zijn vergeven, hun straf is kwijtgescholden. De zonde in het vlees is veroordeeld; hun oude, verdorven, verloren toestand is voor God verdwenen; en wat op alles de kroon zet: zij zelf zijn met Christus gestorven en bestaan dus niet meer als kinderen van de eerste Adam, en dit heeft de weg bereid voor de bereiking van het heerlijke doel van God: ons als Zijn werk in Christus te scheppen. Is dat geen volkomen zekerheid?

Rechtvaardigheid drong aan op straf,
genade vroeg om vrijgeleide.
Hier trad Gods wijsheid tussenbeide,
die allebei voldoening gaf.
O wonderbare gunstbetoning,
o licht, dat zich van 't kruis verspreidt!
Hier schittert Gods gerechtigheid,
hier straalt genadige verschoning.

Met nadruk herhalen wij: dit heeft de weg bereid voor de bereiking van het heerlijke doel van God, omdat het onmogelijk was dat God de nieuwe mens kon scheppen zolang de oude nog voor Hem stond. Net zoals de bouwmeester eerst een oud bouwvallig huis afbreekt, om er daarna een nieuw huis neer te zetten, zo handelt God ook met ons.

Hij moest ons eerst geheel van het toneel laten verdwijnen en dit kon Hij alleen door de dood doen; en nooit zal een Christen in waarheid verstaan dat hij in Christus een nieuw schepsel is zolang hij de noodzakelijkheid niet heeft ingezien van de volkomen veroordeling en vernietiging van de oude mens en zolang hij niet begrepen heeft dat Christus dit op het kruis heeft volbracht. Als hij dit echter verstaat, zal volkomen rust met betrekking tot de vorige toestand zijn hart vervullen, omdat hij aanneemt wat de apostel Paulus zegt: 'Wat voor de wet onmogelijk was, omdat zij door het vlees krachteloos was, [deed] God, daar Hij, door Zijn eigen Zoon in een [gedaante] gelijk aan het vlees van de zonde en voor de zonde te zenden, de zonde in het vlees heeft veroordeeld' (Rom. 8:3), maar dan heeft zijn hart ook

behoefte aan een verdere openbaring. Heeft men verstaan dat men met Christus gestorven is, dan voelt men direct dat, als God niet meer dan dat gedaan had, men nog zeer ongelukkig zou zijn - men wil niet dood zijn, maar leven.

En God beantwoordt volkomen aan die behoefte, en terwijl Hij Christus opwekte uit het graf en daardoor op duidelijke wijze verklaarde dat alles volbracht is, zegt Hij tegen ons: 'U bent met Hem opgewekt; u bent Mijn werk, geschapen in Christus Jezus'. Ziedaar de nieuwe schepping - het oude is voorbijgegaan, zie, het is alles nieuw geworden. Het door ons bedorven werk van God is verdwenen, en het volkomen, reine, heerlijke werk van Zijn handen treedt uit de dood van de Heer Jezus te voorschijn. Heerlijke waarheid! Het is zo heerlijk omdat alles zo volkomen zeker is. Het verzoeningswerk van Christus is voor ons en buiten ons volbracht, toen wij nog zondaars waren, en hangt dus geheel niet af van onze toestand of gevoel van ons geloof, want dan zou alles onzeker zijn, maar het hangt alleen af van de aanvaarding van het werk van de Heer Jezus door God.

En God heeft het aangenomen, want Hij heeft Christus opgewekt en aan Zijn rechterhand geplaatst, en daardoor heeft Hij voor ons volkomen zekerheid bereid. Maar met het werk van God is het toch anders? Volstrekt niet; het is gelukkig waar dat wij, wijzelf en niet anderen, Gods werk zijn, maar dit werk is geschapen in Christus Jezus, en daarom kunnen wij er zeker van zijn dat het nooit meer bedorven kan worden, door geen zonde bezoedeld kan worden en dat geen dood het bereiken kan.

Kijken wij naar onszelf, dan vinden we juist het tegenovergestelde van het volmaakte werk van God; dan vinden we de zonde in het vlees, zwakheid, ontrouw, ellende en wat al niet meer, maar vertrouwt het hart op Gods Woord, dan zegt het met volkomen zekerheid: Wat ik ook zie en voel, dit weet ik: ik ben het werk van God, geschapen in Christus Jezus! En dat geschapen in Christus is van groot belang, want wij kunnen nooit zeggen: Wij zijn gestorven en wij zijn opgestaan, daar ons zijn op deze aarde het tegenovergestelde bewijst, maar wij kunnen zeggen: Wij zijn met Christus gestorven en met Christus opgestaan, en ons geluk bestaat erin dat wij één plant met Christus zijn, want nu is afvallen onmogelijk.

Alles hangt dus af van God. En toch is ons nog een zekerheid meer geschonken dan deze: 'In Hem zijt ook gij, toen gij geloofd hebt, verzegeld met de Heilige Geest der belofte' (Ef. 1:13). Deze verzegeling is voor ons noodzakelijk. Het is waar dat wij het werk van God zijn, dat wij met Christus gestorven en opgewekt zijn, maar de Heilige Geest, Die in ons woont, deelt ons het leven mee; door Hem woont Christus Zelf, Die het leven is, nu al in ons.

Door Hem roepen wij 'Abba Vader', en Hij is het onderpand van de eeuwige heerlijkheid, want hoewel wij al in Christus in de hemel zitten, toch zijn wij er nog niet met Hem. Daarom heeft God, Die de hele Gemeente nu al in Christus in de hemel ziet, ons de Geest gegeven als onderpand, zodat wij zeker weten dat we eens met Hem in de hemel zullen zijn.

3. Al is dit alles nu ook volkomen zeker, al zijn wij ook door de genade van God in Christus vrijgemaakt, toch blijft het ook waar dat wij uit onszelf niets goeds doen, en dat wij uit eigen kracht onmogelijk aan de vermaning van de Heer Jezus gevolg kunnen geven: Weest gij dan volmaakt, zoals uw hemelse Vader volmaakt is' (Matth. 5:48).

En toch heeft God ons wedergeboren opdat wij Hem zouden dienen en Zijn Zoon uit de hemel zouden verwachten. En daarom: wil God ook hierin aan onze behoefte beantwoorden, dan hebben wij een nieuwe verzekering van God Zelf nodig. En Hem zij dank, Hij heeft hier ook voor gezorgd; Hij heeft ons in deze wereld vol van zonde en ongerechtigheid, vol gevaren en verleidingen, niet aan onszelf overgelaten, maar heeft alles zo volkomen voor ons bereid dat wij ook met betrekking tot onze wandel kunnen zeggen: er is volkomen zekerheid. Hoor naar de woorden van de apostelen: Wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen' (Ef. 2:10). Er worden ons hier twee dingen geleerd: God heeft de goede werken voorbereid, en wij moeten in die voorbereide goede werken wandelen.

Nooit is er op aarde één mens gevonden die de wil van God heeft gedaan, die goede werken heeft voortgebracht, want zij waren allen zonder uitzondering volkomen verloren; en al is het ook waar dat de mens door de zonde de kennis van goed en kwaad verkregen heeft, toch is het ook waar dat werkelijk goede werken onbekend voor hem waren. In alle omstandigheden van het leven, in alle gevaren en moeilijkheden, in alle verzoeken welbehaaglijk voor God te wandelen, daar had niemand een flauw idee van. En als God ons dus geen voorbeeld, geen model voor onze wandel gegeven had, een voorbeeld dat in alle omstandigheden van het leven volkomen geschikt was, dan zouden wij niet eens weten hoe wij te wandelen hebben.

De mens Jezus Christus nu is ons door God als dat Voorbeeld, als dat Model gegeven, en als wij de verhalen uit de Evangeliën opslaan, dan vinden wij daar het volkomen getrouwe beeld van Zijn heilige, rechtvaardige en God welbehaaglijke wandel afgeschilderd - een beeld dat ons op al onze vragen een afdoend antwoord geeft. Nu weten wij wat goede werken zijn, en hoe men in dit leven voor God moet wandelen. Nu kan het enige antwoord op de vraag 'wat moet ik doen om God te verheerlijken?', zijn: 'Zie op de Heer Jezus, hoe Hij gewandeld en gehandeld heeft'. Ja, God heeft de goede werken in Christus voorbereid en ons volkomen zekerheid gegeven omtrent hetgeen Hij graag heeft dat Zijn kinderen hier beneden zouden doen.

Maar hoewel Christus God volkomen heeft verheerlijkt en altijd goede werken heeft voortgebracht, zijn zij toch ons eigendom nog niet; en hoewel Hij ons Voorbeeld is, zijn wij daardoor toch nog niet in staat Hem na te volgen en Zijn voetstappen te drukken. God heeft de goede werken voorbereid, opdat wij daarin zouden wandelen, maar waar zullen wij de kracht vinden om erin te wandelen, en hoe zullen wij de bron bereiken waaruit wij moeten putten? De oplossing van deze vraag vinden wij in het woord van de apostel Paulus: In Hem zijt ook gij, toen gij geloofd hebt, verzegeld met de Heilige Geest der belofte' (Ef. 1:13). De Heilige Geest, Die onze lichamen tot Zijn tempel heeft verkoren, is in ons de kracht om de voetstappen van de Heer Jezus te drukken; Hij verbindt ons met de Heer Jezus, Die God op aarde volkomen verheerlijkt heeft. En omdat Hij alles uit de Heer Jezus neemt en ons verkondigt, zijn wij dus in betrekking met de Persoon Zelf, Die de goede werken heeft voortgebracht en in Wie God ze heeft voorbereid. De Geest, Die in ons woont, verbindt ons met de hemel, en deelt ons de kracht mee waardoor de Heer Jezus Zelf hier beneden heeft gewandeld. Eerst heeft God ons volkomen klaargemaakt om de tempel van de Geest te kunnen worden, en daarna heeft Hij de Heilige Geest in ons uitgestort, Die nu tot in eeuwigheid bij ons zal blijven.

En zo is het woord van de apostel Petrus ten volle waarheid geworden: 'Zijn Goddelijke kracht immers heeft ons alles geschonken, wat het leven en de godsvrucht betreft' (2 Petr. 1:3). Hoewel wij dus uit onszelf niets goeds kunnen doen, en onze natuur nog even verdorven is als toen wij nog nooit van de Heer Jezus gehoord hadden, bezitten wij nu echter door de Heilige Geest de kracht om in alles naar de wil van God te wandelen. Ook hier vinden wij dus volkomen zekerheid.

En wat is nu onze roeping? Eenvoudig deze: dat wij ons geheel en onverdeeld aan de leiding van de Heilige Geest overgeven. Onze verantwoordelijkheid hangt af van de toestand waarin wij zijn, en daar wij kinderen van God, geheiligden in Christus, volmaakten door Zijn offer en de tempel van de Heilige Geest zijn, moeten wij als kinderen van God, als heiligen, als volmaakten wandelen en de Geest toelaten vrij en ongehinderd in Zijn tempel te werken. Te allen tijde blijft het waar, niet dat wij tegen het vlees strijden, maar dat het vlees ingaat tegen de Geest en de Geest tegen het vlees, hoewel wij het vlees met de hartstochten en begeerten hebben gekruisigd, ons aan de wil van de Geest overgegeven hebben en de begeerlijkheid van het vlees niet volbrengen. Het is overeenkomstig onze natuur om in de strijd die er onvermijdelijk tussen vlees en Geest bestaat, de kant van de Geest te kiezen, want als wij door de Geest leven, laten wij ook door de Geest wandelen (Gal. 5).

Wat een heerlijke waarheid. Waar de Geest van de Heer is, daar is vrijheid - daar is men vrijgemaakt van zonde en dood, van vlees en wereld; daar is men bereid en toegerust om de Vader en de Zoon te verheerlijken te midden van een wereld die in het boze ligt, en het heerlijke beeld van onze dierbare Heiland te vertonen.

Dit voorrecht is het deel van alle kinderen van God; voor allen bestaat dezelfde volkomen zekerheid; hun genot zal afhangen van het eenvoudig en gelovig aannemen van het waarachtig getuigenis van God. De Heer geve, dat wij ons allen in die volkomen zekerheid verblijden en aan de hand van de Heer Jezus, onder de leiding van de Geest, onze reis door deze woestijn met het oog op de hemelse heerlijkheid, blijmoedig voortzetten!

Scherp en duid'lijk afgetekend
is het pad voor mij berekend,
U, Heer Jezus, ging mij voor.
Ja, zo zeker als Uw zegen,
Eeuwig - blijvend zijn Uw wegen,
en bemoedigd treed ik in Uw spoor.